

برنامه ریزی و تمرکز دایی
فصلنامه رقابتی برای فعالیتهای عمومی
در کشورهای جنوب

به کوشش

ویکتوریا ای. برد، فرانک میر انجمن، کریستوفر سیلور

مترجم:

دکتر لطفعلی کوزه‌گر کالجی استادیار دانشگاه شهید بهشتی

دکتر سید موسی پورموسوی استادیار دانشگاه آزاد اسلامی



مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شیراز

برنامه‌ریزی و تمرکززدایی فضاهای رقابتی برای فعالیت‌های عمومی در کشورهای جنوب/ به کوشش اصحیح:
ویراستار و ویکتوریا. ای. برد، فرانک میرافتاب، کریستوفر سیلور؛ ترجمه لطفعلی کوزه‌گر کالجی، سیدموسی پورموسوی؛ آیه سفارش | شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، دبیرخانه شورای عالی نظارت بر توسعه شهری تهران.

مشخصات نشر : تهران : شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، معاونت علم و فناوری، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۳۴۲ ص:مصور، جدول.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۲۸-۵۰-۹
وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : عنوان اصلی:
south,2008.Planning and Decentralization,Contested spaces for public action in the global
موضوع : دولت — کشورهای در حال رشد — عدم تمرکز
موضوع : Decentralization in government – Developing countries
موضوع : برنامه‌ریزی سیاسی — کشورهای در حال رشد
موضوع : Political planning -- Developing countries
موضوع : همکاری بخش عمومی و خصوصی — کشورهای در حال رشد
موضوع : Public-Private sector cooperation – Developing countries
شناسه افزوده : برد، ویکتوریا الفه، ویراستار
شناسه افزوده : Beard, Victoria A.
شناسه افزوده : میرافتاب، فرانک، ویراستار
شناسه افزوده : Miraftab, Faranak
شناسه افزوده : سیلور، کریستوفر، ۱۹۵۰-م، ویراستار
شناسه افزوده : Silver, Christopher
شناسه افزوده : پورموسوی، سیدموسی، ۱۳۴۳-م، مترجم
شناسه افزوده : کوزه‌گر کالجی، لطفعلی، ۱۳۴۳-م، مترجم
شناسه افزوده : شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، دبیرخانه نظارت بر توسعه شهری تهران
شناسه افزوده : شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، معاونت علم و فناوری
رده بندی کنگره : JS۱۱۳/۴ ب ۱۳۹۵
رده بندی دیویی : ۳۲۰/۸۰۹۱۷۳۴
شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۳۷۱۴۱



مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

برنامه‌ریزی و تمرکززدایی فضاهای رقابتی برای فعالیت‌های عمومی در کشورهای جنوب

تالیف: ویکتوریا. ای. برد، فرانک میرافتاب، کریستوفر سیلور
مترجم: دکتر لطفعلی کوزه‌گر کالجی، دکتر سیدموسی پورموسوی
صفحه آرایی و طراحی جلد: معاونت علم و فناوری

نویت چاپ: اول - ۱۳۹۵

چاپ: فاطرنگار

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۱۴۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران؛ معاونت علم و فناوری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۲۸-۵۰-۹

کلیه حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی: خیابان شریعتی، خیابان یل رومی، خیابان شهید اکبری، تیش خیابان آقابزرگی، شماره ۳۲

تلفن: ۲۳۳۹۲۰۸۰-۸۳

کد پستی: ۱۹۴۴۳۵۶۱۱

سخن نخست

مهم‌ترین رویکرد دولت‌های کشور نای در حال توسعه در عصر حاضر، انتقال مسئولیت‌های دولتی از دولت مرکزی به ارگان‌های دولتی محلی است. این اقدام بر اساس رویکرد حکمروایی شهری اتفاق می‌افتد که رویکرد نوینی در مدیریت پس از رویکرد مدیریت علمی یا اداره و مدیریت صرف است. به طور کلی این فرایند مکتوبی نامیده می‌شود، که در طی دو دهه اخیر سازمان‌های بین‌المللی قدرتمند و بسیاری از نهادهای مرتبط با توسعه، تمرکززدایی را ترویج نموده‌اند.

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در راستای اثربخشی بیشتر در مطالعات خود در زمینه مدیریت شهری و همچنین کمبود منابع در زمینه تمرکززدایی اقدام به ترجمه کتاب "Planning and decentralization" نموده است. در این کتاب ابتدا مفهوم تمرکززدایی و اینکه چگونه در بسترهای گوناگون اداری، سیاسی و مالی، تمرکززدایی نتایج متفاوتی را در پی خواهد داشت، را مطالعه خواهید نمود. سپس به چالش‌های دو رکن اساسی تمرکززدایی دولتی، یعنی تمرکززدایی اداری و تمرکززدایی مالی پرداخته شده است، همچنین در این کتاب نقش فعالان غیردولتی محلی به ویژه شهروندان، سازمان‌های مردمی و (N.G.O) مورد بحث قرار گرفته است.

با توجه به فقدان منابع منسجم در ادبیات برنامه‌ریزی و تمرکززدایی که به صورت هدفمند در پی تشریح رابطه متقابل میان فضاها، فعالیت و برنامه‌ریزی، دولت مرکزی و دولت‌های محلی باشد، امیدواریم که اثر پیش رو همچون چراغی مسیر پژوهش‌های پیش‌تر در زمینه تمرکززدایی را روشن گرداند.

بابک نگاهداری

رئیس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۳	فصل اول: ترویج و توسعه آمیز برنامه‌ریزی تمرکززدایی شده در کشورهای جنوب
۱۵	مقدمه
۱۷	خاستگاه برنامه‌ریزی تمرکززدایی
۲۱	مفاهیم، تناقضات و مجادلات مربوط به بسترهای عمومی
بخش ۱ تمرکززدایی: بسترها و پیامدها	
۲۷	ساختار کتاب
۲۷	بخش اول
۳۱	بخش دوم
۳۴	بخش سوم
۴۱	فصل دوم: تمرکززدایی و برنامه‌ریزی کار آفرینی
۴۵	شهرداری و بازسازی دولتی
۴۷	قیمت‌گذاری سیستم خدمات
۴۸	برنامه مشارکتی شهر کیپ‌تاون
۵۰	بازسازی اساسی مناطق فقیرنشین شهر کیپ‌تاون
۵۴	مشارکت بستری برای جنگ قدرت
۵۷	تمرکززدایی و برنامه‌ریزی
۶۱	فصل سوم: تمرکززدایی، خصوصی‌سازی و فشارهای مردمی
۶۳	مقدمه
۶۷	تمرکززدایی در آفریقای جنوبی دموکراتیک
۶۹	هزینه‌های مالی زیرساخت‌های بخش آب

۷۶	قیمت‌گذاری آب
۸۵	نتیجه: جانبداری از تجاری‌سازی آب
		فصل چهارم: برنامه‌ریزی تمرکززدایی و رشد کلان شهرها: فقر و ثروت در مناطق حومه شهر
۸۹	بومپس آیرس
۹۲	توسعه ملی و مناطق حومه شهر بومپس آیرس در دهه ۱۹۷۰
۹۵	برنامه‌ریزی تمرکززدایی شهری
۱۰۱	چشم‌انداز حومه شهر
۱۰۴	تمرکززدایی از حومه شهر و سیاست
۱۰۸	نتیجه
۱۱۱	فصل پنجم: شرایط جدید، محرک‌های جدید، رابطه تمرکززدایی با تغییرات سیاسی در کشور بولیوی
۱۱۶	تمرکززدایی به‌عنوان یک استراتژی برای افزایش مشارکت سیاسی
۱۱۸	تمرکززدایی در کشور بولیوی
۱۲۱	ایجاد فضای باز سیاسی
۱۲۴	قوانین تمرکززدایی سیاست‌های انتخاباتی و جنبش‌های اجتماعی
۱۲۹	تجربه بولیوی از منظر تطبیقی
۱۳۱	نتیجه
		بخش ۲: تمرکززدایی: چالش‌های تمرکززدایی، دلیلی و الی
۱۳۵	فصل ششم: تکامل برنامه‌ریزی توسعه فروملی در دوره اصلاحات تمرکززدایی در کشورهای کانادا، گاندا
۱۳۷	مقدمه
۱۴۰	تکامل اصلاحات تمرکززدایی در دوره معاصر
۱۴۴	بستر ملی و درون دولتی
۱۴۸	چشم‌انداز سیستم‌های برنامه‌ریزی
۱۵۱	ارزیابی سیستم‌های برنامه‌ریزی در بستر گسترده‌تر اصلاحات درون دولتی
۱۵۱	کنیا
۱۵۳	اوگاندا
۱۵۷	نتیجه
		فصل هفتم: تمرکززدایی و برنامه‌ریزی در بخش آب کشور ویتنام خصوصاً سازی اجتماعی در دلتای
۱۶۳	مکونگ
۱۶۹	مقاطعه کاران محلی آب در شهر کانتو

۱۷۸	تمرکززدایی، گذار بازار و تغییر روابط جامعه و دولت
۱۸۰	نتیجه: به رسمیت شناختن خصوصی‌سازی در سطح محلی
۱۸۳	فصل هشتم: تمرکززدایی و دموکراسی محلی در شیلی: دو گروه اجتماعی فعال و دو مدل حاکمیت محلی
۱۸۶	مسیر پر پیچ و خم تمرکززدایی
۱۸۸	سیاست‌های اجتماعی مشارکتی، توانمندسازی یا کنترل
۱۹۲	ایجاد دموکراسی شورایی و مردمی
۱۹۳	تلفیق شور با مشارکت
۱۹۶	انعطاف‌پذیری بعد عملی
۱۹۸	پنالون یک منطقه شهری دور از دسترس
۲۰۰	درهای بسته به روی سوراخ
۲۰۲	نتیجه

بخش ۳: تمرکززدایی، نقش جامعه مدنی و فعالان مردمی در تمرکززدایی

۲۰۹	فصل نهم: توسعه مردمی و قدرت نفوذ نیگان: مشارکت شوراهای محلی و گروه‌های اعتباردهی خرد در اندونزی
۲۱۳	تمرکززدایی، توسعه محلی و قدرت نفوذ نیگان
۲۱۶	فرصت‌ها
۲۱۷	برنامه فقر شهری در اندونزی
۲۲۰	اطلاعات
۲۲۲	متغیرها
۲۳۱	یافته‌ها
۲۳۵	نتیجه
۲۳۹	فصل دهم: مشارکت مردمی، دانشگاهی نهادینه‌سازی برنامه‌ریزی مشارکتی توانمند در اندونزی
۲۴۱	مقدمه
۲۴۳	فضای کشور اندونزی
۲۴۶	تعمیق فرآیندهای دموکراتیک، دانشگاه و شبکه مردمی در مناطق جاتینانگوروسومدانگ
۲۵۰	ارتقا برنامه‌ریزی مشارکتی از پروژه به برنامه‌ریزی و سیاست
۲۵۳	تقویت شمولیت و فرآیندهای شورایی
۲۵۵	ترویج انتقال اختیارات مالی از ارگان دولتی محلی به نهادهای روستایی
۲۵۶	نتایج تقویت فرآیندها، مردم و دولت
۲۵۹	درس‌ها
۲۶۱	از آزمون تا ثبات

۲۶۳	فصل یازدهم: تمرکززدایی مؤثر تجربه زنان در پانچایاتی راج در هندوستان
۲۶۹	اصلاحات پانچایاتی راج
۲۷۱	الگوهای مشارکت زنان در پانچایات‌ها
۲۷۵	تمرکززدایی و مشارکت یا شمولیت زنان
۲۸۰	نتیجه
۲۸۳	فصل دوازدهم: تمرکززدایی و سرمایه اجتماعی در شهر تایلند
۲۸۵	مقدمه
۲۸۵	رابطه تمرکززدایی و سرمایه اجتماعی
۲۸۷	تمرکززدایی در تایلند
۲۹۰	سرمایه اجتماعی در میان افراد کم درآمد شهر بانکوک
۲۹۱	سرمایه اجتماعی در سال ۱۹۹۵
۲۹۷	سرمایه اجتماعی در سال ۲۰۰۰
۳۰۲	استلزامات سیاست‌ها، تحقیقات آینده
۳۰۷	فصل سیزدهم: تمرکززدایی و مبارزه برای مشارکت در برنامه ریزی و سیاست‌های محلی درس‌هایی از ناگاسیتی فیلیپین
۳۱۰	تمرکززدایی، جامعه مدنی و مدیریت شهری: تجربه فیلیپین
۳۲۴	نتیجه
۳۲۷	فصل چهاردهم: مفهوم برنامه‌ریزی تمرکززدایی شده در کشورهای جنوب
۳۲۹	مقدمه
۳۳۲	اهمیت میراث تاریخی - اجتماعی
۳۳۶	اثر بخشی، کارایی و برابری
۳۳۸	نقش جنبش‌های اجتماعی، گروه‌های جامعه مدنی و مدیران محلی
۳۴۱	نتیجه